

Heðin Mortensen
Borgarstjóri

Provinsbýurin og hini

Stutt viðmerking til Niels Midjord

Stuttligt at lesa eitt so øðrvísi innlegg sum hetta hjá Niels Midjord. Og gott er at fáa mál lýst úr ymsum sjónarhornum. Tó má eg beinanvegin siga, at partur av tí, Niels førir fram, byggir á minst eina fullkomna misskiljing, um ikki fleiri.

Tí aldri havi eg havt nakað ímóti mentanarligari, sosialari ella figgjarligari javnvág millum miðstaðar-økið og restina av landinum. Og ongantið havi eg sagt, at Havnin er einasti miðdepil í landinum.

Okkara páhald um tað neyðuga í at menna høvuðsstaðin sosialt og útbúgvingarliga byggir als ikki á nakað ynski um at tøma útjaðaran fyri fólk. Tvørturímóti byggir tað á nakrar veruleikar, vit tíverri mugu taka støðu til.

Millum 7 og 8 av 10 ungum

undir og eftir útbúgving uttanlands í kanninum svara, at um tey yvirhøvur skulu flyta heimaftur, so er Havnin einasta val. Tey seta rætt og slætt sum treyt fyri at flyta heimaftur, at tey kunnu búgva í høvuðsstaðar-økinum.

Tað noyðast vit at taka støðu til. Og tí er tað eg ferð eftir ferð endurtaki, at í hesum arbeiði kappast vit hvørki við ella ímóti bygðum ella býum í Føroyum, men vit noyðast at fyrihalda okkum til henda veruleika, at skapa vit ikki rætta umhvørvið í høvuðsstaðnum, so fáa vit als ikki hesi ungu heimaftur.

Skemtiliga dømið hjá Niels Midjord um, at Havnin við 10 ferðir so nógvum fólki sum ein meðal føroysk kommuna, eigur at hava 10 ferðir so nógv fótbóltstalent

sum hini, prógvar jú bara, at kvantitetur ikki altíð er tað sama sum kvalitetur.

At fólk í Havn bara gjalda atgongugjald og seta seg uppafturná og fáa alt borðreitt, meðan fólk á bygd mugu ”skapa hana (upplivingina) sjálvi” er rættiliga langt skotið yvir mál. Felagslívið blómar á øllum økjum í høvuðsstaðnum og skapandi kreftirnar eru ikki minni dugnaligar og íðnar enn aðrastaðir.

Hetta við at ein býur dregur fólk úr útjaðaranum til sín er eftir hvat eg skilji eitt náttúrligt fyribrigdi um allan heim. Í Tórshavnar kommunu hava vit bæði útjaðara og útoyggjar, sum vit royna at hjúkla um av øllum alvi, til tess at varðveita bæði bygdamentan, búpláss og felagslív uttanfyri sjálva Havnina.

Okkara stremban er sovitt

møguligt at útvega øllum borgarum í kommununi somu tilboð, soleiðis at fólk trívast í sínum heimliga umhvørvi.

At enda setir Niels Midjord spurningin, hvat fyri býarmenniskja tímir at búgva í einum pinkalítlum provinsbýi langt úti í Atlants-havinum. William Heinesen skrivaði, at Havnin var ein lítil staður, men kortini “den største by i mange hundrede kilometers omkreds”.

Og áhuga hevur høvuðsstaðurin fyri mong, og tá nú hagtøl og kanningar vísa, at vit kunnu fáa 70 – 80% av okkara ungu útisetum heimaftur, um vit skapa røttu umstøðurnar í høvuðsstaðarøkinum, har tey treyta sær at búgva og virka, um tey koma aftur, ja, so eiga vit at gera júst tað!

Fríðleif Lydersen
guðfrøðingur

Grindadráp

Saklig náttúruvernd tæinir føroyskum grindadrápi

Náttúruverndarfelagsskapir hava síðani 1983 stríðst ímóti føroyskum grindadrápi, summir teirra hava veri sakligir ímeðan aðrir hava veri ósakligir. Teir sakligu felagsskapirnir hava við sínum stríði, fingið føroyingar, at ganga í seg sjálvar og gera nakað við grindadrápi. Grindadrápi er blivi nakað heilt annað, enn tað var tá ið felagsskapirnir byrjaðustriðsitt. Grindaraksturin og grindadrápi er nógv betri skipa nú enn fyrr, samstundis sum sjálvt grindadrápi er blivi nógv meira humant enn fyrr.

Nú hevur náttúruvernd arfelagsskapurin Earthrace Conservation fingið deild í

Føroyum, sum stríðist ímóti føroyskum grindadrápi og fyri heilsu føroyinga. Eg haldi tað vera áhugavert, at tað eru føroyingar, ið taka stig til, at stovna eina slíka deild. Eg haldi tað tó vera týðningarmiki, at slíkir felagsskapir eru sakligir, um teir vilja verða tiknir í álvara.

Tí undrar tað meg, at oddkvinnan í føroysku deildini hjá Earthrace Conservation, Turid Christophersen í útvarpinum segði, at tað er øgiliga ofta, at tað verða dripnir yvir túsund hval um árið í Føroyum. Tí sambært hagtølunum, sum liggja úti á heimasíðuni hjá Hagstovuni, so er hetta ikki heilt rætt, sum Turid í Earthrace Conservation hevur sagt. Tí sambært hagtølunum, so eru tað frá og við 1998, bara

tvey ár, har tað hava veri dripnir yvir túsund. Frá 1951 til 1997 vóru yvir túsund hval dripnir tey flestu árinum, tvs. av 47 árum so vóru bara 10 ár har ársveiðan var undir túsund hval. Hagtølini vísa at miðalveiðan pr. ár fyri 10 ára skeiði 1951-60 var 1877 hvalir, men fyri 10 ára skeiði 2001-10 var miðalveiðan pr. ár bara 627 hvalir. Miðalveiðan minka við tveimum triðingum, tá ið vit samanbera fyrra og seinna 10 ára skeiði.

Heilsufrøðiliga Starvsstovan mælir sambært Turid Christophersen frá, at drepa meira enn 300 hvalir um árið, tí føroyingar eiga heilsufrøðiliga ikki at eta meira grind enn tað. Tí drepa vit helvtina meira grind, enn tilráðiligt er at eta, sambært heilsufrøðiligu mynduleik-

unum. Eg haldi tað er gott, at vit hava slíkar stovnar, sum koma við ávaringum og tilráðingum, men í sísta enda mugu tað vera fólk sjálvi, sum avgerða um tey vilja eta meira grind enn tilrátt verður ella ikki.

Eg meini sjálvur at vit framhaldandi eiga at drepa grind, so leingi vit troyta stovnarnar á ein burðardyggan hátt. Eg meini eisini, at vit alla tíðina eiga, at royna, at betra grindadrápi, tí tað er av stórum týðningi, at grindadrápi er so humant sum tilber. Eg haldi eisini, at vit eiga at fegnast um, tað jaligu ávirkan sakligir umhvørvisfelagsskapir hava havt, og koma at hava á føroyska grindadrápi í framtíðini.

Jenis av Rana
Formaður Miðflokksins

Amatørar á hægstu rók

Hvør er politiska hugsjónin aftanfyri at birta stríð við fremstu samstarvslond okkara, bjóða ivasomum spekulantum og stráðmonnum til (makrel) borðs og stuðla misbrúki av útlenskari arbeiðsmegi?

Uttanlandsnevndin viðgjørði makrelin, nýggjasta tilfeingið føringa, bæði leingi og væl. Tilmælið til landsstýrismannin var nærum einmælt, tíðin og álvarsemið í málinum viðvirkaðu til, at menn boygdu seg og funnu saman tvørturum floksmørk.

á grunnarnar okkara. Herar av undirløntum fremmandum standa til reiðar, við vælsignilsi landsstýrisins, at virka virðir okkara, meðan fleiri enn túsund føringar mugu lata sær lynda at troyta teir grunnar, sum verða umsitnir av arbeiðsloysisskipanini.

Eftir øllum at døma var alt til fánýtis, nú totalt hugsjónarloysi tykist hava avloyst vanligt vit og skil

Eftir øllum at døma var alt til fánýtis, nú totalt hugsjónarloysi tykist hava avloyst vanligt vit og skil.

Sjálvandi skal høvuðsstaðnhaldið verða, at makrelurin verður maximalt viðgjørdur og virðisøktur av føroyskum hondum- og at virðisøkingin kemur føroyska samfelagnum til góðar. Hagtølini vísa, at fleiri enn 3000 føroyskar hendur leingjast eftir arbeiði, men hvat hendir?

Jú, bráðdliga vita heimsins fremstu spekulantar alt um Føroyar, og stuðlaðir av "altíð- tilreiðar strámonnum" leggjast teir

At teir fáu føringar, sum verða tvangsbjóðaðir umborð á hesi útlensku (!) skipini, sum umgirða land okra sum ravnur um deyðseyð, eisini fáa undirløn, ger bert sorgarleikin og skommina enn størri.

Hvussu leingi tolir ein tjóð at verða stjórnað av amatørurum?

Eitt er vist, hesir summardagar ár 2011 hava váttat fyri føringum, at tjóveldi hevur onga nýtuliga nýhugsan at bjóða.